

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJETIES!

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTIKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS

1950. GADA 29. MARTA

Nr. 105 (5799)

3.

SEPTEMBRIS

SESTDIENA

1988. GADS

Maksā 3 kap.

4. septembrī —
Naftas un gāzes rūpniecības darbinieku diena

Rajona iedzīvotāju ērtībām

Katru gadu septembra pirmajā svētdienā atzīmējam Naftas un gāzes rūpniecības darbinieku dienu. Vienlaikus atskātāmies uz pavisam, izvirzām sev jaunus uzdevumus.

Pēdējais gads bijis steigas un rūpju pilns, jo Preiļos jāapkalpo 1447 gāzes balonu iekārtas, no pazemes cisternām gāzi centralizēti saņem 1669 ģimenes. Aglonas ciematā ir vairāk nekā 400 gāzes iekārtu. Lauku apvidū gāzi izmanto 7444 ģimenes. (No tām 502 gāzi saņem centralizēti). Rajonā ir tikai viena lauku saimniecība, kur vēl nav speciālo iekārtu gāzes centralizētai padevei.

Februārī zilā liesma iedegās 24 dzīvokļu virtuvēs kolhozā «Sīlukalns». Vasaras vidū gāzi saņema divi nami Preiļos. Pavisam mūsu aprūpē ir 10589 gāzes iekārtas. Tuvākajā laikā zilā liesma iedegs Aglonas padomju saimniecības 18 dzīvokļu namu virtuvēs. No šī gada sākuma gazificēti 436 dzīvokļi.

Sogad esam snieguši iedzīvotājiem sadzives pakalpojumus par 36 tūkstošiem rubļu, plāna uzdevumus izpildot par 105,6 procentiem.

Šī gada pirmajā ceturksnī sociālistiskajā sacensībā starp Latgales zonas rajoniem izcīnīta 1. vieta.

Labus panākumus individuālajā sociālistiskajā sacensībā guvis gāzes balonu pārvadātājs Šoferis Jānis Vilcāns, avārijas dienesta atslēdznieks Stanislavs Mainulis, noliktavas pārzinējs Zinātne Matvejeva.

Par panākumiem darbā ar Galvenās gāzificācijas komitejas Goda rakstu apbalvots S. Mainulis, Daugavpils gāzes pārvaldes Goda plāksnē ievietots avārijas dienesta meistars J. Vjakses fotoatāls, ar pārvaldes Goda rakstu apbalvota Z. Matvejeva.

J. ZARĀNS,

Preiļu gāzes apgādes rajona priekšnieka vietnieks

Viskrāšnākos rudens ziedus...

Zinību dienas rīts šogad ausa it kā neparasts. Jo skola beidzot grib atrīvoties no vienveidības, no sarežģito teoriju izklāsta, no pārslodzes.

Preiļu 1. vidusskolas audzēkiem un skolotājiem jaunais mācību gads nesis prieka un arī rūpju dzirkstis. Var runāt par raženo vasaru. Skolotāju P. Skuteļa un F. Livīmaņa mudināti, kolēni savākuši daudz sienas: tā sozem pietikšot visam K. Marks ka kolhoza ganāmpulkam. Saimniecības partijas pirmorganīzācijas sekretāre Jāvīga Kļavīnska svinīgās līnijas priekšā paziņo: «Skolotāji! Ir tiesīgi saukties par Nopelnīiem bagātīm kolhozniekiem». Skolēni ari izravēja daudzus hektārus lopbarības kultūru sējumu.

Pirmais skolas diena tagad ir visas tautas svētki. Kad atvasaras saule deg asteru un gladiolu pušķi. Viskrāšnākos ziedus skolēni nolika pie V. I. Lenīna pieminekļa un pilsētas Brāļu kapas.

Ziedus pirmajā skolas dienā pie V. I. Lenīna pieminekļa nolika ari Preiļu 2. vidusskolas skolēni.

Zinību diena svinīgi noritēja visās rajona mācību iestādēs.

A. ILJINA

Tuvojas gaidītas pārmainīas

Parasti cenšamies nepārslidot laikraksta lappuses ar foto ilustrācijām, kurās atainoti dažneša dažādi metāla priekšmeti. Taču šoreiz no lēmām iemūžināt kadrā svaiļi krāsotu un spidošu cauruli. Jo tai ir svarīga loma Līvānu precīzā, eksperimentālā biokīmiskās rūpniecības katlu mājas vēsturē. Loti drīz pa to

sāks plūst gāze un darbinās siltumcentrāles ūdens sildīšanas katlu — pagaidām gan tikai vienu. Tas nozīmē, ka pilsētas apgāde ar siltumu būs regulāra un droša. Tas dos ari ieguldījumu (kaut nelielu) dabas aizsardzībā.

Eksperimentālā biokīmiskā rūpniecība pilsētā ir pirms uzsākums, līdz kuram ierikots gāzes vads. Pašlaik paātrinātos tempos top trase, kas pievadīs gāzi būvmateriālu un konstrukciju kombinātam, koksnes konstrukciju rūpnicai, stikla fabrikai. Pilsētas lielākos uzsākumus gāzificēšanai sagatavo dažādas organizācijas — Daugavpils un Līvānu ceļnieki, ari specializētās montāžas pārvaldes no Rīgas, Rēzeknes un Vangažiem.

Gāzes vads uzbūvēts jau apmēram 7 kilometru garumā. Līvānos parādījušās kompaktas celtnes, kuras dēvē par gāzes sadas punktiem. Bet ārpus pilsētas robežas atrodas visas gāzes apgādes sistēmas sirds — gāzes sadas stacijas. Sei viss iau sagatavots, lai no magistrālā vada varētu saņemt šo gāzi. Līdzīgi kurināmo un aizvadīt to tālāk uz pilsētu un Oškalna kolhozu.

Mēs, ekspluatācijas dienesta darbinieki, rūpīgi sekojam, kā lielākie patēriņi gatavojas saņemt dabas gāzi, — stāsta Līvānu gāzes apgādes rajona priekšnieks K. Kalniņš. — Uz-

ņēmumi izturas pret šo svarīgo pasākumu ar lielu atbildības izjūtu. Vienlaikus ar iekārtu montēšanu notiek ari apkalojošā personāla sagatavošana. Gribētos, lai visi saprastu, cik šī lieita ir nopietna. Ar gāzi taču nedrīkst jokot. Cеру, ka нākamajā piegādē сāda veida kurināmo varēs izmantot ari individuālo мāju ipašnieki.

Līvānu gatavojas klūt par oturu pilsētu Latgalē (pēc Daugavpils), kura saņems «lieļo» gāzi.

I. IVANOVA

ATTĒLOS:

• viens no Līvānu gāzes saules stacijas saimniekiem Vladimirs Belousovs (no kreisās) sagaidām vēl, kā mēdz teikt, nav ticis pie teikšanas. Taču loti drīz arī šeit dienām un naktīm ritēs spraigs darbs, ik minūti kontrolējot gāzes padevi. Tāpēc nav lieki vēl kādu reizi pakontūlties ar pieredzējušo gāzes saimniecības darbinieku Kārli Kalniņu, kurš šajā dienestā nosrādājis jau pusotra desmita gadu;

• eksperimentālās biokīmiskās rūpniecības siltumcentrāles katlu iekārtu mašīnists L. Valevko tagad kluvis divkārt bagāts. Kopā ar kolēģiem viņš sekਮīgi apguvis mācību kursu siltumkatla ekspluatāšanā, izmantojot gāzveida kurināmo.

J. SILICKĀ foto

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona
saimniecībās (pēc RARA
dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukis no gros augusta III dekāde (kg)	+/- leņķis dekādi (kg)	-/- salīdz. ar 1987. g.
Lenīna	15,4	-0,3	+0,9
«Kr. Oktjabrī»	15,3	-1,0	-0,4
Dzerīnska	13,2	-0,8	+1,0

«Sark. ausma»	12,4	-0,4	—
«Zelta vārpa»	12,2	-0,2	-0,3
«Nākotne»	12,0	-0,4	+0,2
Raiņa	11,6	-1,0	-1,4
Kirova	11,5	-0,8	+0,5
«Vārkava»	11,4	-0,5	+0,6
K. Marks	11,2	-0,7	+0,6
Rušanas p. s.	11,2	-0,7	-0,8
M. Gorkija	11,1	-0,6	+0,6
Oškalna	10,7	-0,9	-0,2
«Sīlukalns»	10,6	-0,5	—
«Rīts»	10,5	-0,6	+0,2
Aglonas p. s.	10,4	-0,2	-1,0
Suvorova	9,9	-1,1	+0,2
«Dzintars»	9,8	-1,1	-0,3
Rudzātu p. s.	9,8	-0,2	-1,0
«Dubna»	9,3	-0,6	-0,3

RAJONA 11,6 -0,6 -0,1

Apbalvojums par varonību

Valrāk nekā pirms gada — 1987. gada pavasarī — no Afganistānas atgriezās Arvids Reliņš.

Atgriezās dzimtajos Pelēcos kopā ar atmiņām par nesenajiem dienesta un cīņu biedriem, tālo un ne tikai no saules stariem «karstā» Dzalalabadu. Atgriezās ar medaļu «Par teicamu karadiešu».

Nupat — 23. augustā — Arvids saņēma vēl vienu apbalvojumu, kura vērtību zina ikvienas karavīrs internacionālists. Protī, rajona kara komisariātā viņam tika pasniegta medaļa «Par varonību».

Nezīnu, vai par iepriekšējo apbalvojumu Arvids kādam bez sevišķas vaicāšanas bija stāstījis, taču sarunā noprātu, ka todien, uz komisariātu dodamies, viņš nevienu nebija lieki informējis, kurp un kāpēc dosies. Sak, vai mazums darīšanu Preļos kārtotams?

Kārtējo reizi pārliecīnājos,

ka — lai nu kas, bet lielšāns un pat ne runīgums, ja saruna skar viņus pašus, kara skolu izgājušajiem pulšiem nav raksturiga.

Un patiesām — bija parasta darba diena, kad kolhoža steidza ar labības novākšanu, Arvīdam (kā jau ūfērim) zināms, ko tādā brīdi vērta katra mašīna un katra neizmantota stunda. Tāpēc viņam pats par sevi saprotams likās, ka diena, saimniecībā atgriezoties, turpināsies pie mašīnas stūres.

Te arī var pieleikt punktu nelielajam stāstījumam par mūsu vlenaudzi, par vienu no mums — tikai ar krietni lieļāku pieredzi. Par cilvēku, par dzīvi un dzīvību.

● ATTĒLA: rezerves karavīrs internacionālists Arvids Reliņš.

Medaļas pasniegšanas briidi kārt bija S. JOKSTE un J. SILICKIS

Uzmanības centrā nacionālās attiecības

Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas Propagandas un agitācijas nodalā nesen izveidots nacionālo attiecību sektors. To vada nodalas vadītāja vietnieks vēsturnieks Juris Goldmanis.

«Nebūs pārspilēt teikts, ka no augstas starpnacionālo attiecību kulturas daudzējādā zinā ir atkarīgi pārkārtošanās panākumi», uzskata J. Goldmanis. «Tāpēc gan tuvākajā nākotnē, gan tālākā perspektīvā radīt labvēligus apstākļus dažādu tautību cilvēku savstarpejās saprātnās un cienas līmena paaugstināšanai ir viena no visaktuālakājām problēmām».

Latvijā, kas etniskās daudzveidibas zinā ļemem vienu no pirmajām vietām Padomju Savienībā, rav nevienas problēmas — val tā būtu ekonomikas, kadrus, ekoloģijas vai kultūras politikas problēma, nemaz nerūnālā par lingvistikā rakstura grūtībām, kas neskartu dažādu tautību cilvēku intereses. Paīdzēt ikdienas darbībā pareizi

LATINFORM

● Sovasā Polijas Tautas Republikā strādāja Latvijas PSR LOTOS vienība, kurā sastāvā bija arī mūsu rajona jaunieši — LIVIJA SLICA (no Preļu 1. vidusskolas) un VALDIS VĀNAGS (no Livānu 1. vidusskolas).

Livijs šodien dalās ar mums savos iespaidos.

Vasarā strādāju Šēcenī...

No 27. jūnija līdz 21. jūlijam Polijas Tautas Republikā strādāja un atpūtās internacionālā LOTOS vienība no Latvijas.

Grupā bija 30 cilvēki: 28 skolēni, grupas vadītāja un audzinātāja. Saskaņā ar īstīmu 10 skolēni bija no Valmieras rajona, jo Valmieras rajona kolhozā «Vaidava» strādāja poļu vienība. Pārējie skolēni bija no dažādām Latvijas vietām — Dobeles, Siguldas, Alūksnes, Rēzeknes, Valkas u.c.

Mūsu LOTOS vienība dzīvoja Šēcenīnas pilsētas rajonā, kuru sauc par Šēcenīnas ozoliem. Šēcenī-

na ir trešā lielākā pilsēta Polijā (pēc Varšavas un Krakovas), liela osta pilsēta, kur piestāj kuģi no daudzām pasaules malām, arī no Padomju Savienības. Šēcenīnas platība ir 30 kvadrātkilometri. Pusi teritorijas aizņem zāļu stādījumi. Loti interesanta ir pilsētas centrālā kapsēta. Tās kopējā platība ir 150 hektāri, garums — 60 kilometri. Tā ir otrā lielākā kapsēta pasaule. Vienlaikus tā pilda arī parka funkciju.

Mūsu vienība strādāja komunālajā saimniecībā pilsētas labiekārtošanas darbos — parkos un pēpilsētas mežos.

Svētdienās tika organizētas ekskursijas, apmeklējām operas teātri. Interesantākā no ekskursijām bija iepazīšanās ar Šēcenīnu. Redzējām pilsētas kultūras un vēstures plēminklus, apskatījām darbojošos baznīcu.

Ari ikdienās vakari pagāja interesanti. Bijā iespēja paskatīties videofilmās, paspēlēties ar kompjūteriem. Notika draudzības spēles basketbolā.

Nepatikami bija Šēcenīna redzēt loti daudz smēķētāju, īpaši jau sieviešu. Smēķēšanas ziņā Polija ieņem 5. vietu pasaule. Pastāv arī alkohola problēma.

Tomēr kopumā iespāids par Poliju palika patīkams. Katrs no mums ieguva daudz ko jaunu un interesantu.

L. SLICA,

Preļu 1. vidusskolas 11. c klases skolniece

Jūs rakstījāt redakcijai

Kāpēc mainīts ielas nosaukums

● Vairāki Livānu iedzīvotāji savās vēstulēs redakcijai jautāja: «Kāpēc Daugavpils iela tika pārdēvēta par Larčenko ielu? Vai ūfēšu lēmums nebija sasteigts? Vai Larčenko vārda nevajadzēja nosaukt kādu no jaunajām pilsētas ielām?»

Daugavpils iela par Larčenko ielu tika pārdēvēta 1986. gadā. Šis lēmums nebūt nebija sasteigts. 2. vidusskolas skolēni vāca materiālus par Valsts drošības orgānu Livānu nodalas vadītāju, Lielā Tēvijas kara dalībnieku Larčenko, kurš 1948. gadā gāja bojā no buržuāzisko nacionālistu rokas un tika apbedīts pilsētas Brāļu kapos. Pēc tam, kad visi materiāli bija saņemti, skolas partijas organizācija visa kolektīva vārda lūdz Larčenko vārda nosaukt vienu no pilsētas ielām.

Pamatoties uz attiecīgo nolikumu, tika precīzēti 2. vidusskolas iesniegtie dokumenti. Pilsētas izpildkomitejas sēdē apspriedām Larčenko noplēnus, kā arī jautājumu par teritorialo pamatojumu, proti — māju skaitu, ģeogrāfisko izvietojumu.

mu, ielas ārējo izskatu utt. Izpildkomiteja nēma vērā arī to, ka iela sākas pie 2. vidusskolas un skolēni solīja uzņemties par ielu ūfību — palīdzēt tās apzīmēšanā un labiekārtošanā.

Iela 9. maijā — Uzvaras dienā — pulcējās kara veterāni, kā arī izmīnītāju bataljona bijušie kaujinieki — Larčenko ciņu biedri. Larčenko vārda nosauktās pionieru vienības pionieri kara veterāniem, kuri dzīvo Larčenko ielā, pasniedz ziedus. Jau divas reizes notikuši Larčenko balvas izcīņa starp 1. un 2. vidusskolu skolēniem.

Pie 2. vidusskolas atklāta pieplānas plāksne, kura vēsta kā vārda nosaukta iela. Pilsētas izpildkomiteja uzskatīja un uzskata, ka drošības orgānu vadītājs, kurš atdevis savu dzīvību ciņā pret padomju varas ienaidniekiem. Izpildkomiteja atbalstīja viņa priekšlikumu un uzskaata, ka šādu piemiņas plāksni varetu uzstādīt Slavas skvērā, kurš patlaban top. Jautājums galīgi tiks izlemts pēc būvdarbu pabeigšanas.

V. LEINE,

Livānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece

Vēstule ar komentāru

Kārtējais „bums“

Cienījamā redakcija!

Jūsu laikraksta 16. augusta numurā izlasīju rakstu par saldējuma neregulāru piegādi Livānos. Tiešām nesaprotu, kāpēc pilsētā vēl joprojām nav saldēšanas iekārtu? Un vēl — gribu jautāt b. Šustovam: kur pazudušas konfektes, cepumi, vafeles? Vai to uzglabāšanai arī vajadzīgi ledus-skapji?

Galvenais jautājums: kādēļ pārdošanā pietiekamā daudzumā valrs nav veļas pulverē? To pārdom

tikai pēc plkst. 17.00 un — tikai divas pacīnas katram. Varbūt turpmāk arī veļas pulveri (tāpat kā cukuru) pārdomās tikai pret taloniem?

Lūdzu b. Sustovu neaizbildināties ar nepielikumiem vai izsmeltiem fondiem, bet konkrēti atbildēt uz vienu vienīgu jautājumu: kad uzlabosies iedzīvotāju apgāde ar pirmās nepieciešamības precēm? Un kas konkrēti tiek darīts, lai veikalū tukšie plaukti neradītu iedzīvotājos panikus?

A. ALEHNO

Livānos

Redakcija pievienojas lasītājas lūgumam un cer, ka rajona patērētāju bledribu savienības vai Livānu patērētāju bledribas vadītāju atbildēs uz uzdotajiem jautājumiem.

Bet šodien parunāsim par pārāju sasāpējūšako jautājumu. Tātad — kas pie mums notiek ar veļas mazgājamo pulveri un pārējām sintētiskajiem mazgāšanas līdzekļiem?

Jā, nesen rajona veikalos pārājās pazīnumi, ka saskaņā ar Preļu rajona izpildkomitejas 51. gadsimta 3. augusta rīkojumu Nr. 186 minēto preču pārdošana būs ierobežota — gan daudzuma, gan pārdošanas laika zinā. Vai tas nozīmē, ka atkal gaidāma kārtējā talonu sistēma?

Uz šo jautājumu redakcijai atbildēja rajona patērētāju bledribu savienības priekšsēdētāja vietniece tirdzniecības jautājumos G. Trifonova.

1987. gada realizētas 157 tonnas sintētisko mazgāšanas līdzekļu. Sogad ledalitī fondi 170 tonnu apjomā. Pirmais pusgads veikaliem piegādātās par valirkā sintētisko mazgāšanas līdzekļu neka pareizējās. Tas darīts uz apmaiņas operāciju rēķina ar noluku paplašināt sortimentu. Trešājā ceturksnī piegādes palikušas pagājušā gada līmeni (tas pats gaidāms arī ceturtajā ceturksnī). Taču ir viena atšķirība: pagājušā gada gandrīz radās veļas mazgāšanas pulvera un citu mazgāšanas līdzekļu pārpalikumi, turpretī šogad esam slikti ierobežot to realizāciju. Iemesls tam viens — strauji pieauga pircēju pieprasījums.

Runājot ar pārdevējiem un uzsklausot satrauktos pircējus, mēģināju noskaidrot, kas izraisījis šo kārtējo azotāzu. «Kāds kaut kur» padzīrējis, ka tās slēgta mazgājamo līdzekļu.

Na ir trešā lielākā pilsēta Polijā (pēc Varšavas un Krakovas), liela osta pilsēta, kur piestāj kuģi no daudzām pasaules malām, arī no Padomju Savienības. Šēcenīnas platība ir 30 kvadrātkilometri. Pusi teritorijas aizņem zāļu stādījumi. Loti interesanta ir pilsētas centrālā kapsēta. Tās kopējā platība ir 150 hektāri, garums — 60 kilometri. Tā ir otrā lielākā kapsēta pasaule. Vienlaikus tā pilda arī parka funkciju.

Mūsu vienība strādāja komunālajā saimniecībā pilsētas labiekārtošanas darbos — parkos un pēpilsētas mežos.

Svētdienās tika organizētas ekskursijas, apmeklējām operas teātri. Interesantākā no ekskursijām bija iepazīšanās ar Šēcenīnu. Redzējām pilsētas kultūras un vēstures plēminklus, apskatījām darbojošos baznīcu.

Ari ikdienās vakari pagāja interesanti. Bijā iespēja paskatīties videofilmās, paspēlēties ar kompjūteriem. Notika draudzības spēles basketbolā.

Nepatikami bija Šēcenīna redzēt loti daudz smēķētāju, īpaši jau sieviešu. Smēķēšanas ziņā Polija ieņem 5. vietu pasaule. Pastāv arī alkohola problēma.

Tomēr kopumā iespāids par Poliju palika patīkams. Katrs no mums ieguva daudz ko jaunu un interesantu.

L. SLICA,

Preļu 1. vidusskolas 11. c klases skolniece

I. KOROLOVA

Tautas frontei ir jābūt arī Preiļu rajonā

Kā zināms, republikā jau aktīvi sācis darboties Tautas frontes (TF) koordinācijas centrs, kurš republikas laikrakstos publicējis aicinājumu iedzīvotājiem. Tajā teikts, ka līdz šim sabledrībā vēl nepiedzīvotā domas aktīvitatē jāpārvērt par rīcību. Tāpēc katrai sev jāuzdod jautājums: ko es konkrēti varu darīt partijas XIX Vissavienības konferences un republikas radošo savienību plēnumu rezolūciju Istenošanā. Koordinācijas centrs aicina mūs visus meklēt domubiedrus savā uzņēmumā un dzimtajā vietā, darbīgāk iesaistīties.

TF kustībā, noteikt mūsu tuvākos konkrētos uzdevumus, kuri jārisina nevis pēc birokrātijas piedāvātājam shēmām, bet gan pēc būtības. Aicinājumā uzsvērts, kas bez plaši izvērstas progresīvo spēku savienošanas nav izdarīma republikas tautas sajūnīcības struktūras reorganizācija, kā arī atrisināmi cīti vītā svarīgi uzdevumi.

Kopš 19. augusta Tautas frontes atbalsta grupa nodibinājusies arī Preiļu rajonā un par to informē TF koordinācijas centrs Rīgā. Pagādām tā skaitiski vēl ir loti neliela. Taču esam pārliecināti, ka Tautas fronte varētu ietilpītāji visās rajona pilsetās, ciematos un ciemos. Tāpēc aicinām tos, kuriem ir vīnu tautības, ienemamā amata un partijas pieiderības, kuri iūm sevī nepieciešams.

Šāmību aktīvi darboties, lai nodrošinātu PSKP XIX Vissavienības konferences un republikas radošo savienību plēnuma rezolūcijas ietverto ideju drīzāku realizēšanu, pieteikties Preiļu rajona TF atbalsta grupā. Kopīgi darbojoties, mēs varētu piedalīties ekologijas problēmu risināšanā savā rajonā, kultūras un vēstures pieminekļu atjaunošanā, iedzīvotāju migrācijas procesa saprātīgā regulēšanā, kā arī sekmēt, lai nākamās vēlēšanas noritētu atbilstoši PSKP XIX Vissavienības konferences nosādnēm.

Tā kā mums vēl nav vienotas konkrētas adreses, jo esam no dažādām darbvietai, tad lūdzam savus pieteikumus un priekšlikumus sūtīt uz adresi: PREILOS, Dārza ielā 10, A. Višnevskim.

Kavēties nedrīkst. Līdz Tautas frontes dibināšanas kongressam, kas tiek plānots jau septembrī, mums vajadzētu apzināt savus spēkus, lai mēs no sava rajona varētu izvirzīt un sūtīt uz kongresu visnoderīgākos — kompetentākos, autoritatīvākos un enerģiskākos delegātus.

Tautas frontes atbalsta grupas biedri: A. Višnevskis (agrofirma «Krasnij Oktjabr»), J. Brics (ražošanas apvienība «Elektrons»), J. Upenieks (agrofirma «Krasnij Oktjabr»), S. Mikulāns (Preiļu SCO), B. Ducmane (J. Raiņa muzejs «Jasmuiža»).

Latgales ainava Rīgā

Rīgā, Mākslinieku namā svītīgi atklāja Rūtas Opmanes grafiku personālizstādi. Patēriņgo mākslas milotā ziedi ar savu krāšņumu atgādināja aiz loga mirdzošo Daugavu.

Grafike Rūta Opmane pēc Latvijas Mākslas akadēmijas beigšanas (1966. gads) sekmīgi piedalījās izstādēs ar Vidzemes un Latgales skatiem, ar ziedu kompozīcijām un klusajām daibām.

Rūta Opmane savā mākslā daudz mācījusies no pedagoģa profesora Pētera Upīša. Dabas neskartā pirmatnība un cilvēka

miteklis ar stārkri uz jumta, upes mierīgais plūdums gar klinšu krašiem un keburainiem kokiem virs alu griestiem... Ar daudzpaikāju ainavām, kuras izraisa pārdomas, māksliniece skatītājiem ir tuva un izprotama.

Attēlotie Latgales ezeri un koki vedina dzīlāk ieskatīties dzelmes un lapotnēs, aicina to visu iemīlēt un pasaudzēt.

Ar šo, izstādi Rūta Opmane atskaitās par savu līdzīnējo darbu. Nesen viņa atzīmēja 50 dzives gadu jubileju.

I. RISMANE

Decembri — grāmatu un periodikas otrā izsole

15. septembrī Rīgas Centrālais antīkvarīsts (Lenīna ielā 46) uzsāks izdevumu atlasi antīkvāru un bukinistisko izdevumu otrajai izsolei, kura notiks decembra pirmajā pusē. Organizatori aicinā piedāvāt grāmatas, laikrakstus, žurnālus, kalendārus un vārbus arī kāda cīta veida iespieddarbus, kas latviešu un vācu valodā izdoti līdz 1940. gadam, bet krievu valodā — līdz 1930. gadam. Galdīt tiks arī jo īpaši reti izdevumi, kuri nākuši klajā angļu, latīnu, itāļu un citās valodās.

Antīkvāru un bukinistisko izdevumu pirmās izsoles katalogā bija ietvertas 209 grāmatas par sākotnējo kopējo summu 9608 rubļi, bet pārdeva 201 izdevumu par 29117 rubļiem. Atsevišķu izdevumu cenas pa lieelinājās 30 un vēl vairākas reizes. Tā «Latviešu konversācijas vārdnīcas» 21 sētums tika pārdots par 2300 rubļiem, bet tā sākotnēja cena bija 600 rubļi. Apmēram pusi no visām grāmatām nopirkta dažādu iestāžu bibliotēkas, jo viena val otrā iemesla dēļ šie izdevumi

bibliotēku fondos vairs nebija atrodami. Arī par otrs antīkvāru un bukinistisko izdevumu izsoles galveno uzdevumu organizatori uzskata nodot vissplašākajām lasītājām lokam ne pamatojot pie miristo autoru darbus, kā arī visā pasaule slavenu rakstnieku maz zināmas grāmatas.

Loti galdīt tiks mūsdinānu, anekdošu dažādu izdevumu pilni sējumi, buramvārdu krājumi, visdažādākie periodiskie izdevumi, ābeces, kurus iepriestas 17.—18. gadsimtā. Latviešiem raksturīga milzīga interese par kalendāriem. Tie var būt pat bez apvākiem.

80 procentus no izdevuma pārdošanas cenas saņem tā bijušais īpašnieks. Varbūt pārlūkosim savus grāmatu plauktus vai mājas bēniņos saliktos avīžu un laikrakstu komplektus? Tie var lieti noderēt daudzām bibliotēkām un vissplašākajam interesentu lokam.

G. SMITE

grāmatu tirdzniecības apvienības «Latvijas grāmata» darbiniece

Mūsu kultūras vērtības

Tēva mājas

Ir brīsmīgi apzināties, ka ZEMNIEKA kultūru jābrauc skaitīties uz Lietuvu. Tur prot rūpēties gan par zemi, gan par cilvēkiem. Tur nav sādžu ar pamestām, tukšām mājām. Kā tas, piemēram, ir manā dzimtājā pusē, kur laukos vecumdienas pavada labi ja viens val divi sirmi zemnieki. Sie vecie vīri, kuri kā Latvijas dīžkoki spītīgi nepadevās aicinājumam atstāt lekopto zemi, dārzu un pārcelties uz ciemu, tā arī dzīvo vieni. Bez ceļiem, pat bez laipām pāri meitorācijas novadgrāvīm. Bez autovelkala, kas reizi nedēļā vismaz maizes klapu atvestu...

Jā, vēl pāri Lietuvu un Šovasar tur redzēto un izjusto. Augsts nebija ne pusē, bet nereizējām nenokoptus graudaugu tīrumus, nesavāktus salmus. Sauļē jau krāsojās loti rūpīgi apvērstās rugālēs. Arī tur ilja. Nodzīmētās pusēs šķīra likai dažu stundu brauciens. Un, pārrodoties mājās, atklājās pavismīca aina. Gaillīšu pusē varās tik cītīgi indētie miežu tīrumi (nedēļā lauku sētas tuvumā elpu nevarēja atvilkta) bija ar nezālēm caurauguši. Sazin, vai to plauši un varēs noplānot...

Ari te, kur Dubnā met likumus, redzamas tipiskas Latgales sādžas. Kolhozi nes skaito Dubnas vārdu. Daļa laužu dzīvo cīmatā. Daļa tie spītnieki, tomēr palikuši viensētās. Tīlesa, līdz vienai otrai mājai vairs nedēļā ceļā, kur vīnīgi ar lieīajām traktori izbraucams un vīnīgi zemniekiem izbrīnētās... Līdzās — dražas, pamestības, nevižības, ar ko bagāta, lieīa zāja. Sodien atklāti un skārdri runājam par lauku sētu, savām un citu tēva mājām, kuras palikušas bez pavarda kūrējēm vai nonākušas vienaldzīgo zīpā. Un ne jau tie biešu ravētāji no kaimiņrepublikas vai citi līgumdarba strādnieki būs tie, kuri liks atdzīmīstītā zemnieka kultūrai, zemnieka ētkai.

Ari šo māju saimniecē — Marta Ostrovska, pie kuras pabījam kopā ar Latvijas Kultūras fonda priekšsēdētāju vītējīci Ramonu Umbliju, vecāko Juris-konsultu Uģi Kalmanī un rajona kultūras nodaļas vadītāju Moniku Līvdāni, norāzējusies par savas tēva mājas likteni. Viņai skiet, ka pašreizējie saimnieki

«Dubnā» ir pazaudējuši zemnieka dzīves galvenos principus un īsti neorientējas ne lauksaimnieciskajā lieīa zāja, ne ekoloģiskajā situācijā.

Jautāsiet: «Kāpēc rīdzinieki mēroja tālo ceļu uz Latgales viensētu, kur dzīvo Marta Ostrovska?» Nē, ne tikai, lai aplūkotu sakoptību pensionāres mājās. Un arī ne tāpēc, lai skaitītu lūžu un dražu kaudzis klēts tuvumā. Sāda aina republikas laukiem tagad ir tik pierasta, ka par to vairs neviens nebrīnās.

Marta Ostrovska ir cilvēks, kurš negrib, lai kāds nicīgi izturētos pret vīnas mūža darbu — lekopto dārzu, ozoliem, liepām, māju un pat pagalmu. Jo tās ir vīnīgās, milzīgas tēva mājas, kurās ar laiku var leaugt nātru kalnos. Marta Ostrovska savas tēva mājas grib dāvināt republikas Kultūras fondam.

Sāda vēlēšanās izlozota, apsvērta. Un pensionārei skriet, kā tā ir visreālākā iespēja saglabāt viensētu nākamajām paaudzēm. Jo, kā viņa pati saka, ir sāpīgi apzināties, ka šie dīžkoki, uz kuru saknēm ber minerālmēslus un met lūzus, nokalit, ka kādreiz pienāks brīdis, kad tos vairs neviens neaprūpēs. Tāpēc valag kādu, kas māju pieskata, piešķir aplaupt pagalmu, kopēt dārzu. Jo viņa negrib, ka te būtu par roku galam puspadari darbi.

Māja būvēta 1930. gadā, kad vecāki pārcēlās uz viensētu. Di vi brāli un māsa šelt pavadīja bērnības dienās. Vēlāk alzbrauca uz Rīgu, Ogrī. Tagad tikvien kā atvainījumā var apciemot. Viņa — Marta — šelt palika par vecāku pavarda sargātāju. Tāpat kā citas Latgales sieviešes kolhoza fermās strādāja, tās plūca un sienu vāca. Ari tā pad, ko tur slēpt, liełākoties nāla sasletu gotīnai sienu mājās sanēs.

— Kas es esmu? — joko Marta Ostrovska. — Spītīga lauku sieva, kura dažs labs «Dubnas» pusē uzskata par apsēsto. Jo nespēju neizrādīt skolotai klētnieceli, ka nav labi dražas manā dārza, uz manis stādītāliem un izaudzētāliem ozoliem izbērt. Ka aprātu tehnikas vīrus par nevižību, kad vīni ozolu pavēni sāk tehniku remontēt. Io ellas

un degviela indē kokus. Ka savas domas par slinkajiem darba darītājiem un slikti darba organizāciju varu izteikt saimniecības vadītājam.

Un — smējies vai raudi, bet šāda patiesība neviens pie sīrīs neiet. Varbūt arī tāpēc vienai no ciema pensionārem, sienai platības (biežāk nekā ciemam) ierādītas tur, kur ar izkapti jāplauj. Jo zina, ka nav sienā plāvēja, ne izkaps kāpinātāja. Sak, lai protas muti turēt ciet...

Un tomēr Marta Ostrovska nejūtas sveša savās tēva mājās. Viņīgi grib, lai tās mantojumā saņem saprātīgi un godīgi cilvēki, kuri milzīgas viņas dārzu, ozolus un liepas. Varbūt pat jaunu māju šeit kādreiz uzceļs. Ja šādi cilvēki atradīsies (tos tagad meklēs Latvijas Kultūras fonda darbinieki), Marta Ostrovska būs loti, loti laimīga. Un — vā tas ir maz?

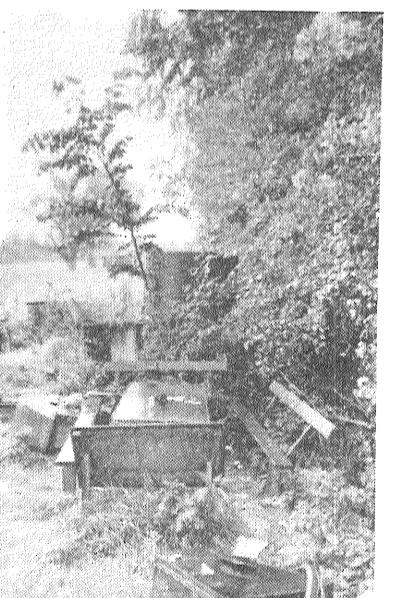
A. ILJINA

ATTĒLOS:

● Marta Ostrovska (attēla otrā no labās) sarunā ar rajona kultūras nodaļas vadītāju Moniku Līvdāni, Latvijas Kultūras fonda priekšsēdētāja vietnieci Ramonu Umbliju un juriskonsultu Uģi Kalmanī.

● Lūk, par šādu attieksmi pret vietu, kur cilvēks dzīvo un strādā, par šādu pašu cilvēku radīto postāžu Martai Ostrovsai visvairāk sāpī sīrīs.

J. SILICKA foto

Brīvajiem brižiem — „Apollons“ un „Hēra“

Skalsti mēs ne piedzīmstam, skalsti mēs kļūstam — apgalvo klubu „Hēra“ un „Apollons“ dibinātāji. Sie Maskavas rajona kultūras namā Izveidotie klubī gatavi uzņemt visus, kas vēlas būt valdzīni, velkli un stipri.

Augstākās Olimpa dievītes Hēras vārda savu klubu nosaukušas sievietes, jo šī dievīte bija laulības un prečēto stevu alzībīdne. Sievīšķības, malīguma un ūzīšķības pasaule kluba biedrēm paliņdzēs iejusties „Hēras“ viesi — mākslas zinātnieki, etiķīsts un estētiskās audzināšanas speciālisti un kulināri. Bet tā kā gīmenes pavarda sargātājalībūt ne tikai labai, bet arī pievilcīgai, lieti no-

derēs modelētāju, frizeru un kosmetologu padomi. Sengrieķu dievīte Hēra esot bijusi valdonīga, untumaina un greizīrdīga sieviete. Izskauzt ūs rakstura ipašības, kas diemžēl arī mūsdienās pie mit dailīuma pārstāvēm, klubu apmeklētājām palidzēs psihologi un pat ekstrāseni.

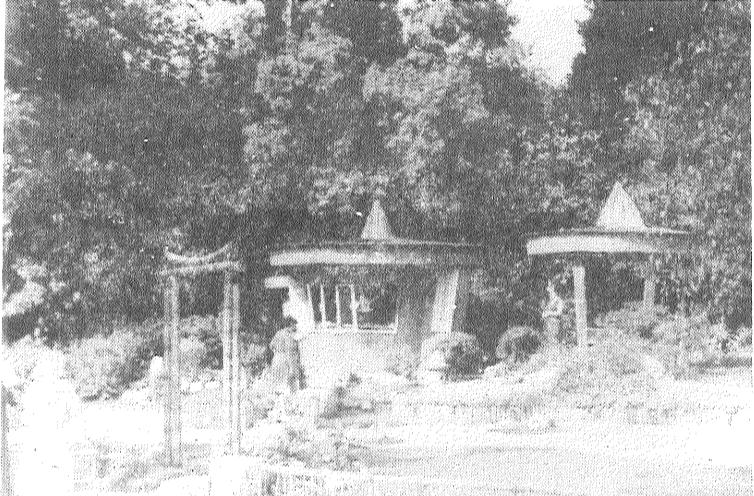
Klubā „Apollons“ pulcējušies stiprā dzīmuma pārstāvji. Viņiem paredzētas tikšanās liełākoties ar vīrīšķīgo profesiju laudim. Abu klubu biedri sastapsies atpūtas vakaros un daudzos kopīgos pasākumos, ko plāno rīko klubu organizētāji.

J. KOVALENKO,
LATINFORM korespondents

Foto kaleidoskops

● Zilo ezeru zemē šovasar bleži skanēja dziesmas. Protams, visnozīmīgākie bija folkloras festivāla «Baltica-88» ieskaņu koncerti Preiļos. Tācū ar dziesmu mēs bijām līdz tam un arī turpmākajās gaitās. Lūk, ražošanas apvienības «Daiļrade» folkloras ansamblis Eikša ezera krastā sniedz koncertu PSRS čempionāta ūdensslēpošanā dalīniekiem un, protams, daudzajiem sacensību skatītājiem.

J. SILICKA foto

● Papētiet uzmanīgāko fotoattēlu! Mēģiniet uzminēt, kur tas izdarīts? Vai kaut kur eksotiskās dienvidu zemēs, ekvatora tuvu-mā? Nē! Sādu skatu varat vērot mūsu pašu Sočos. Atpūtas skvēra iežogojums, vārtipi un arī kiosks, kur pārdod suvenīrus, ir darināti no bambusa. Jā, Sočo dendrologiskajā parkā ir bambusniedru audzes — no vējiem pasargātās Saulainās leplakās.

K. PRIEDĪSA teksts un foto

SPORTS**Futbolistiem vēl priekšā galvenās cīnas**

Turpinās sporta biedrības «Daugava» meistarsacīku futbolā otrā rinka spēles. Tagad noskaidrosies finalisti. Vēlāk — uzvarētāji.

Sis čempionāts ir raksturīgs ar to, ka nepiepildījās sporta līdzjutēju prognozes. Tīkai Daugavpils bērnu un jaunatnes sporta skolas komanda spēja parādīt, ko spēj. Daugavpilieši pēc pirmā rinka bija līderi. Iespējams, ka tieši viņi kļūs par finālistiem. Krievi sīvākā cīna izvērtusies par otru celazīmi uz finālu. Uz to reāli pretendē 4 komandas — arī Preiļu «Dubna» un Līvānu «Kristāls» (pēc pirmā rinka iepriema attiecīgi 2. un 5. vietu).

Otro rinki stabilī sākta Līvānu «Kristāls» — ar četrām uztvarām pēc kārtas. Vienīgi spēlē ar Daugavpils bērnu un jaunatnes sporta skolu tika piedzi-vots zaudējums. Līvānu «Kristāls» no galvenajiem konkurentiem — «Dubnas» un Rēzeknes «Torpedo» — tagad atkarīgi attiecīgi par vienu un diviem punktiem. So triju komandu «strīdā» par celazīmi uz finālu var iejausties arī Jēkabpils futbolisti.

«Dubna» otro rinki uzsāka neveiksni. Pirmajās divās spēlēs (tās notika izbraukumā), tiekoties ar Ludzas un Līvānu futbolistiem, preiļieši zaudēja. Nā-

kamajās spēlēs uzvarēja Balvu un «Torpedo» komandas.

Preiļiešiem vēl jājaizvada se-sas spēles. Piecas reizes jāspēle savā laukumā, vienreiz — izbraukumā. Sajās spēlēs arī izskiras, kura komanda izcīnīs otru celazīmi uz finālsacensībām.

Protams, mēs gribētu, lai par finālistu kļūtu «Dubna» vai «Kristāls». Vai izdosies, tas ir atkarīgs no pašiem futbolistiem.

Daži vārdi par pieaugušo komandu rezervi. Sporta biedrības «Daugava» jaunatnes meistarsacīkstes mūsu rajona skolēni pagaidām pārliecinoši ienem 1. vietu. Ir reālas iespējas cīnities par medaļām (pirms diviem gadiem preiļieši bija čempionāta bronzas medaļu išpašnieki).

Sākušās arī Preiļu pilsētas čempionāta otrā rinka spēles. Starp sešām komandām, kuras cīnās par pilsētas čempiona titulu, līderpozīcijas ienem «Lauktechnikas» un «Progresas» futbolisti. Parasti interesantākās un saspringtākās ir noslēguma spēles, kad izskiras, kura komanda kļūs par uzvarētāju. Tāpēc aicinu līdzītējus būt aktīviem savu kolektīvu atbalstītājiem.

V. TOČKO,

bērnu un jaunatnes sporta skolas futbola nodaļas trene-ris

«Lenina Karogs» («Ленинское зна-мя»). Газета Прейльского районно-го комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Из-дательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

«Ленина Карогс» («Ленинское зна-мя»). Газета Прейльского районно-го комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Из-дательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

Lions IZMAILOVS**SAPULCE**

— Biedri! Sodien mums dienas kārtībā ir trīs jautājumi: pirmais — izbrauciens sestdien sēnēs; otrs — mūsu miljotā naktssarga izvadišana pensijā; trešais — pārkātošanās. Lūdzu, biedri, eset aktivāki! Jo veicīgāk izlemts šos jautājumus, jo agrāk varēsim iet mājās. Un tā — val brauksam šoseidien sēnot?

— Brauksam! Brauksam!

— Skaidrs. Pirmais jautājums izlemts. Sākam izskatīt otro. Uzaicinu savākt pa rublim, lai nopirktu naktssargam dāvanu. Vai sametīsim naudu?

— Sametīsim! Sametīsim!

— Biedri! Atlicis diegas kārtības pēdējais jautājums. Pasakiet, lūdzu, kas pašreiz notiek mūsu zemē?

— Bet kas tad notiek?

— Kas ir noticis?

— Vai atkal kaut kas...?

— Kur tad? Kas?

— Nu, kas pašreiz ir mūsu zemē? Ivanov, kā tu domā?

— Mūsu zemē pašreiz ir vasara.

— Katram redzams, ka vasara. Petrov, atbildi tu, kas mūsu zemē pašreiz ir, tā telkt, sociālajā sfērā?

— Vai patiesām jau būtu komunisms?

— Kāda te runa par komunismu? Sidorov, kas mūsu zemē notiek, nu, tāds progresīvs?

— Mūsu zemē pašreiz arī vairāk kļūst īsti progresīvā, arī vairāk uzkrājas pirmrindas pieredes, atkāpjās viss vecais, kas savu laiku ir nodzīvojis. Sodien mēs esam kopā visi, mēs esam visi kā viens, un nav tālu tas laikās...

— Pieteik tarkšķēt! Mūsu zemē pašreiz ir pārkātošanā!

— Tā jau veca lieta. Mēs domājam, ka noticis kaut kas jaunāks. Ir, protams, ir pārkātošanās.

— Jā, notiek pārkātošanās. Biedri, eset aktivāki, izsakiet savas domas. Pastelīsimies, jo šovakar televīzija rāda filmas «Izvīrtība pagrabā» 13. sērijā. Kādi ir priešlikumi? Ivanov?

— Ko vajag, tā vajag.

— Tas tālākā!

— Vai patiesām jau būtu komunisms?

— Atkal domā tikai par sevi. Marija Stepanovna, sakiet kādu vārdu arī jūs!

— Malacis, Sidorovi! Bet — kas ir vajadzīgs, lai dzīvotu jaunam, lai dzīvotu labāk? Nu, kas ir vajadzīgs?

— Vajag algu paaugstināt.

— Atkal domā tikai par sevi. Marija Stepanovna, sakiet kādu vārdu arī jūs!

— Paskaldo, Sidorovi! Valē!

— Vai tad rublis ir tas galvenais?

— Nē, protams, nē! Galvenais ir dzīvot pa launam.

— Malacis, Sidorovi! Bet — kas ir vajadzīgs, lai dzīvotu jaunam, lai dzīvotu labāk? Nu, kas ir vajadzīgs?

— Vajag algu paaugstināt.

— Atkal domā tikai par sevi. Marija Stepanovna, sakiet kādu vārdu arī jūs!

— Paskaldo, Sidorovi! Valē!

— Vai tad negribat dzīvot labāk? Kaut mūža nogale!

— Ko vajag, tā vajag.

— Tas tālākā!

— Vai vajag, tā vajag.

— Vai vajag, tā vajag.